

Сарајево, 30.09.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 23.09.2019.- 27.09.2019.**

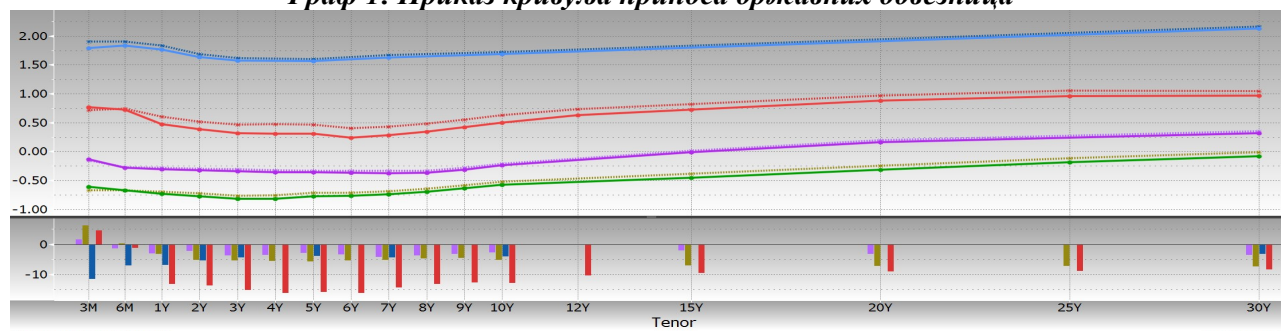
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	20.9.19	27.9.19	20.9.19	27.9.19	20.9.19	27.9.19	20.9.19	27.9.19
2 године	-0,72	-0,77	1,68	1,63	0,52	0,40	-0,29	-0,32
5 година	-0,71	-0,77	1,60	1,56	0,46	0,31	-0,33	-0,36
10 година	-0,52	-0,57	1,72	1,68	0,63	0,50	-0,21	-0,24

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси	
	20.9.19	27.9.19
3 мјесеца	-0,551	-0,581
6 мјесеци	-0,677	-0,675
1 година	-0,684	-0,712

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 27.09.2019. године (пуне линије) и 20.09.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница су на почетку протекле седмице биљежили смањење, које је посебно било изражено код обвезница дужег рока доспијећа, при чему је принос десетогодишњих њемачких обвезница смањен за 6 базних поена. До краја седмице промјене приноса нису биле толико изражене, али су у односу на претходну седмицу приноси њемачких обвезница смањени између 5 и 5,5 базних поена. Пад приноса је био реакција на објављене разочаравајуће прелиминарне РМІ индексе за еврозону. Објављени РМІ индекси су показали да је прерађивачки сектор највише погођен, посебно у Немачкој гдје се исти нашао на најнижем нивоу у посљедњих 10 година. Поред тога, за Немачку је објављен и Ифо индекс пословног повјерења који је указао на то да су очекивања инвеститора за наредних 6 мјесеци смањена на најнижи ниво у посљедњих 10 година, а све заједно је утицало на раст могућности да њемачка привреда западне у техничку рецесију. Истовремено, предсједник ЕЦБ Draghi је пред Европским парламентом изјавио да је ЕЦБ спремна да поново смањи каматне стопе усљед мањка јасних сигнала економског опоравка еврозоне. Он је упозорио да би се већи пад у прерађивачком сектору, уколико се настави, могао одразити и на остале дијелове привреде, те још једном позвао владе еврозоне да повећају потрошњу, с циљем подршке привредном расту. Крајем седмице, он је нагласио да би потрошња влада „могла увелико помоћи“ мисији ЕЦБ, односно да би стимуланси квантитативних олакшица могли потрајати дужи временски период уколико не буде постојала подршка фискалне политике.

Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да у ЕЦБ виде довољно простора за даље смањење каматних стопа, уколико то буде потребно, те додао да постоје земље попут Данске и Швајцарске које су и додатно смањиле каматне стопе. Чланица управе ЕЦБ Lautenschlaeger, једна од највећих противница посљедње одлуке ЕЦБ да уведе програм куповина обвезница уз смањење каматне стопе, је неочекивано дала оставку више од двије године прије истека мандата, а очекује се да ће одступити 31. октобра, када функцију предсједника ЕЦБ треба да преузме Christine Lagarde.

Члан ИВ ЕЦБ Coeure је изјавио да је ЕЦБ спреман да започне с објављивањем краткорочне каматне стопе ESTR од 2. октобра, као што је и планирано. Наведена каматна стопа је дио напора регулатора финансијских тржишта да се тржишта одмакну од традиционалних каматних стопа као што су Еурибор и Еониа. Coeure је искористио ову прилику да позове тржишне учеснике да се на вријеме припреме за прелазак на нови начин обрачуна, иако је објављено да ће уговори који су повезани са садашњом каматном стопом Еониа остати на снази и послије 2022. године.

Приноси италијанских и шпанских обвезница су у посматраном периоду биљежили нешто веће смањење између 5 и 14 базних поена. Највећи пад од 14 базних поена забиљежен је код петогодишњих италијанских обвезница, захваљујући најнижем оствареном приносу ових обвезница у посљедње три године (0,26%) на аукцији одражној крајем прошле седмице, те рекордно ниском приносу (0,88%) десетогодишњих обвезница. Централна банка Шпаније смањила је прогнозе економског раста земље, што показује да и једна од најбрже растућих економија еврозоне није имуна на глобалне неизвјесности. Прогнозе раста БДП-а за текућу годину износе 2% (у јуну очекивано 2,4%), а даљи пад на 1,7% се очекује у 2020. години (у јуну очекивано 1,9%). Упркос смањеним прогнозама, економски раст Шпаније би требало да премаши раст осталих већих економија еврозоне.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.) СЕП	52,0	50,4	51,9
2.	PMI композитни индекс – Њемачка (прелим.) СЕП	51,5	49,1	51,7
3.	PMI композитни индекс – Француска (прелим.) СЕП	52,6	51,3	52,9
4.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г) АВГ	5,1%	5,7%	5,1%
5.	Индекс економског повјерења – ЕЗ СЕП	103,0	101,7	103,1
6.	Индекс повјерења потрошача –ЕЗ (финал.) СЕП	-6,5	-6,5	-7,1
7.	Ifo индекс очекиваног посл. повјерења – Њемачка СЕП	92,0	90,8	91,3
8.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка ОКТ	9,6	9,9	9,7
9.	БДП – Аустрија (квартално) финал. II квартал	0,2%	0,0%	0,6%
10.	БДП – Холандија (квартално) финал. II квартал	0,5%	0,4%	0,4%
11.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г) ЈУЛ	-	2,3%	2,1%
12.	Стопа инфлације – Француска (прелим.) СЕП	1,3%	1,1%	1,3%
13.	Стопа инфлације – Белгија СЕП	-	0,80%	1,26%
14.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г) АВГ	3,0%	3,2%	3,3%
15.	Стопа незапослености – Финска АВГ	-	6,1%	6,0%

САД

Приноси на америчке обвезнице су током прошле седмице смањени за 4 до 5 базних поена у односу на претходну. Иако је појачан оптимизам везано за трговинске преговоре с Кином, на смањење приноса утицај су имала дешавања око истражног поступка који се води против предсједника Трамп. Наиме, предсједавајућа Представничког дома САД Pelosi истакла је да је Конгрес отворио формални истражни поступак против предсједника Трамп, тврдећи да је прекршио заклетву и дужности према Уставу, настојећи да ангажује страну силу како би умањио снагу свога ривала, а за постизање властитих политичких користи. Трамп оптужују да је присилио предсједника Украјине да истражи поступке сина бившег потпредсједника Јоае Videna, у периоду након што је замрзнуо помоћ у вриједности од 400 милиона USD, која је била намијењена Украјини. Трамп је потврдио да је имао овај разговор с предсједником Украјине и да је том

приликом говорио о сину Јоае Videna као особи која је примјер корупције, те додао да ће објавити транскрипт овог разговора.

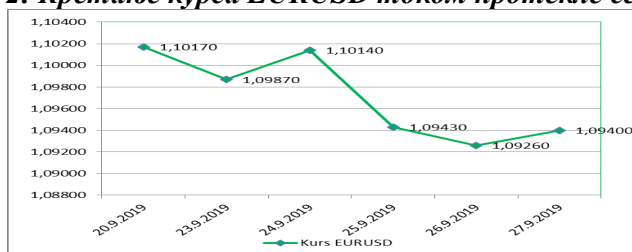
Фед је почетком седмице објавио да је убризгао 105 милијарди USD привремене готовине у амерички банкарски систем како би се одговорило потребама за финансирањем банака и Wall Streeta након недавно забиљежених турбуленција на тржиштима новца.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – финални податак (Г/Г)	II квартал	2,0%	2,0%	3,1%
2.	Индекс личне потрошње – финални податак	II квартал	4,7%	4,6%	1,1%
3.	Индекс цијена некретнина (М/М)	ЈУЛ	0,3%	0,4%	0,2%
4.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	АВГ	1,4%	1,4%	1,4%
5.	Индекс личних прихода (М/М)	АВГ	0,4%	0,4%	0,1%
6.	Индекс личних расхода (М/М)	АВГ	0,3%	0,1%	0,5%
7.	Залихе у veleпродаји (М/М) P	АВГ	0,1%	0,4%	0,1%
8.	Захтјеви за хипотекарне кредите	20. СЕП	-	-10,1%	0,1%
9.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	21. СЕП	212.000	213.000	210.000
10.	Вloomberg индекс потрошачког повјерења	22. СЕП	-	61,7	62,7
11.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Ричмонда	СЕП	1	-9	1
12.	Индекс економских активности Фед из Чикага	АВГ	-0,03	0,10	-0,41
13.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Канзас С.	СЕП	-4	-2	-6
14.	Обим поруџбина трајних добара P	АВГ	-1,1%	0,2%	2,0%
15.	Индекс прерађивачког сектора P	СЕП	50,4	51,0	50,3

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1017 на ниво од 1,0940.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Врховни суд Велике Британије је одбацио одлуку премијера Johnsona да суспендује рад Парламента оцјењујући је противзаконитом, иако се неизвјесности око могућих генералних избора и исхода Бреgzита настављају појачавати. Поједини инвеститори очекују да ће одлука овог суда смањити вјероватноћу Бреgzита без споразума 31. октобра. Други очекују да је практично немогуће предвидјети како ће се ствари одвијати. Предсједница Врховног суда Hale је изјавила да је ефекат на основе демократије био екстреман, јер је Парламент спријечен да извршава своју уставну улогу. Након ових одлука, премијер Johnson је истакао да се „дубоко не слаже“ с одлуком суда, те је мишљења да судије Врховног суда, које су одбациле његову одлуку о суспензији Парламента, једноставно нису у праву. Овај Парламент, према Johnsonu, мора или стајати по страни или изгласати повјерење и коначно се суочити с бирачима.

European Stability Mechanism (ESM), један од највећих емитената обвезница у еврозони, ће престати да емитује обвезнице деноминоване у EUR према енглеском закону од октобра, након поновљених позива од стране ЕУ регулатора да се регулатива финансијских уговора помјери од Лондона, како би се редуковале неизвјесности након Бреgzта. Регулатори су упозорили да неки финансијски уговори можда неће бити у потпуности валидни у ситуацији Бреgzита без споразума, те су позвали банке и финансијске компаније да престану емитовање обвезница у складу с

енглеским законима. ESM је одлучио да у емисијама обвезница умјесто енглеских закона користи закон Луксембурга за обвезнице које су деноминоване у EUR.

Један од чланова MPC ВоЕ Saunders је изјавио да би ВоЕ можда требала смањити референтну каматну стопу у сценарију у којем постоји висок ниво неизвјесности око Брегзита. Овакви ставови су протумачени као први јасан сигнал да би ВоЕ могла размотрити смањење референтне каматне стопе. Saunders сматра да уколико Велика Британија избјегне ситуацију Брегзита без споразума, монетарна политика може ићи у било којем правцу, али је врло вјероватно да је наредни корак ВоЕ смањење референтне стопе прије него њено повећање.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	АВГ	6,5	5,8	-1,5
2.	СВИ индустријске поруџбине	СЕП	-16	-25	-13
3.	Хипотекарни кредити	АВГ	43.233	42.576	43.303
4.	Gfk повјерење потрошача	СЕП	-14	-12	-14

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,88300 на ниво од 0,88976, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2478 на ниво од 1,2292.

ЈАПАН

Приноси на јапанске обвезнице су током протекле седмице смањени за 3 базна поена, те је принос на петогодишње обвезнице на затварњу тржишта у сриједу забиљежио рекордно низак ниво (-0,39%), а након изјаве гувернера ВоЈ Куроде која је подстакла шпекулације о смањењу референтне каматне стопе на октобарској сједници. Чланица MPC ВоЈ Масаи је изјавила да ће ВоЈ без оклијевања додатно ублажити монетарну политику уколико се не достигне циљани ниво инфлације од 2%. Из ВоЈ је саопштено да је износ за куповине обвезница с доспијећем између 5 и 10 година смањен за 30 милијарди ЈПЈ. То је уједно и четврти пут да ВоЈ смањује износе за куповину ових обвезница у посљедњих шест седмица.

Предсједник САД и премијер Јапана потписали су прву фазу иницијалног трговинског споразума након састанка Генералне скупштине УН-а, с обзиром на то да су званичници САД истакли да тренутно одустају од царинских тарифа на увоз јапанских аутомобила. Trump је изјавио да очекује да ће свеобухватан трговински споразум бити потписан у скоријој будућности. Крајем седмице Јапан и ЕУ су потписали инфраструктурни споразум којим ће координирати саобраћајне, енергетске и дигиталне пројекте који повезују Европу и Азију.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

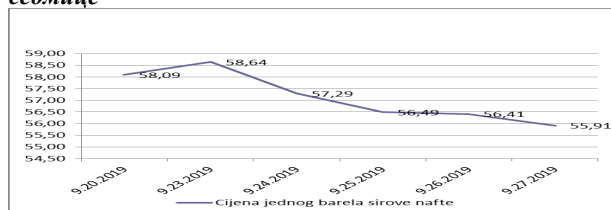
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	СЕП	-	48,9	49,3
2.	PMI индекс услужног сектора Р	СЕП	-	52,8	53,3
3.	Водећи индекс F	ЈУЛ	-	93,7	93,6
4.	Коинцидирајући индекс F	ЈУЛ	-	99,7	99,5
5.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F	АВГ	-	-37,0%	-33,0%

ЈПЈ је током протекле седмице благо апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 118,53 на ниво од 118,11. ЈПЈ је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 107,56 на ниво од 107,92.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 58,09 USD (52,73 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију пада углавном под утицајем вијести да ће Саудијска Арабија брже обновити производњу након напада него што се иницијално очекивало. Почетком седмице објављена је вијест да се Саудијска Арабија налази близу тога да постигне пуни обим производње нафте након напада који су се десили прошле седмице. Почетком седмице амерички предсједник је заузео оштар став према Кини током излагања на сједници УН-а, те је изјавио да Кина не само да одбија да усвоји обећане реформе, него је прихватила економски модел који зависи од масивних тржишних баријера, тешких државних субвенција, валутне манипулације, дампинга, присиљеног трансфера технологије и крађе интелектуалног власништва те трговачких тајни у великој мјери. Trump је наставио да брани своје одлуке о наметању царина, истичући да неће прихватити „лош договор“. Овакве изјаве додатно су појачале притиске на пад цијене нафте. Средином седмице објављене су вијести да је обим производње нафте у Саудијској Арабији повећан за више од 8 милиона барела дневно. То је био јасан сигнал да је Саудијска Арабија обновила производњу брже него што се очекивало, што је даље утицало на пад цијене овог енергента. На седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 3,75%. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 55,91 USD (51,11 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрцање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.516,90 USD (1.376,87 EUR). Почетком седмице цијена злата је биљежила раст, те се нашла на највећем нивоу у посљедњих седам дана. На раст цијене злата утицај су имали економски подаци из Европе који су били лошији од очекивања, што је појачало забринутости за глобални економски раст. Утицај на раст цијене злата су имале и вијести о отварању истражног поступка против предсједника Trumpa. Предсједавајућа Представничког дома САД Pelosi истакла је да је Конгрес отворио формални истражни поступак против предсједника Trumpa тврдећи да је прекршио заклетву и дужности према Уставу тако што је вршио притисак на предсједника Украјине да истражи поступке сина бившег потпредсједника САД Joea Bidena везано за корупцију, а који је у то вријеме пословао с компанијом из Украјине у области природног гаса. Крајем седмице цијена злата је наставила да се смањује те је пробила психолошку границу од 1.500 USD по унци. USD је апрецирао крајем седмице, што је, такође, утицало на пад цијене овог племенитог метала. Крајем седмице су се појавиле вијести да САД настоје лимитирати портфељ инвестиције из САД у Кину. Bloomberg је објавио вијест да администрација предсједника Trumpa разматра могућност делистирања кинеских компанија с берзи у САД, што би била једна од опција лимитирања инвестиција. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.497,01 USD (1.368,38 EUR).

Граф: Кретање цијене злата током протекле седмице

